

DRYP

## MIRŐL MI JUT AZ ESZEMBE

az újévi malac tálalása helyett

Felénk idén sem volt sült malac az újévi asztalon. Csak szerettem volna. Apám mindig mesélt róla, hogyan vitte át egy tálon a szomszédba – a többi felmenőkhöz – a még forró, ropogós bőrű malacot, szájában egy citrommal. Elképzelttem. Olyan szemléletesen tudott mesélni róla. Azóta azt is tudom, hogy igazi újévi malacot csak a szopós utódokból lehet sütni. Ilyen áron már nem is vágytam rá annyira. Ki is maradt ezidáig. Lencsét eszünk helyette.

Azt mondja a népi regula, hogy madarat ne süssünk malac helyett, mert elrepül a szerencsénkkel. A malac pedig kitúrja. Vagy be. Azért az kerüljön a sütőbe. Idén bőrös malachússal pótoltuk. Lila káposztával készültünk köríteni a krumpli mellé. Ez volt a terv, az elképzelés. A malac még megjárta volna. Kicsit korosabb volt ugyan. Tán már malac óvodába is járhatott, de még szép remegős maradt a sörrel locsolt bőre alatt. A káposztával azonban gond volt. Egy nagyobbacska fejet választottam a piacon Nálunk a kertben ugyanis nem próbálkoztunk ezzel a vízigényes növényvel. El vagy lekésztük a palánta nevelését. Nem gondoltam, hogy a lila levét eresztő futball labdányi fejből alig marad párolni való. Amikor sikerült ketté vágni a gömböt lila levelek helyett vastag fehér erekkel szembesültem, . Sebjaj, gondoltam – majd párolás közben a a színes leve átfestí ezeket is. A második meglepetés a párolt káposzta íze volt. Hiába az ecet, a cukor, a köménymag és az almaszeletek, hagymával – a leszelt levél csíkok inkább emlékeztettek egy ízesített nejlon lepedőre, mint párolt káposztára. Viszont se hernyó, (káposztalepke) se más kártevő, (földi bolha, moly, poloska) de még kórokozó (fuzárium, peronoszpóra, botritisz, szklerotinia), kárképének, tüneteinek sem akadtam nyomára. Mi más jutott volna eszembe, mint íme a nemesítés eredménye és annak az ára. Végteére is szemmel vesz a vásárló, a többi már legyen a konyhaművész dolga. Meg a javasolt adalék anyagoké. No persze az is eszembe jutott, miért kell mindig a nagymama készítette ízvilághoz ragaszkodni. Az új generáció új ízekhez igazodik. Vagy ízetlenségekhez. Elég, ha a polcon látható lekváros üvegekre rá van írva: a nagymama lekvárja. Akinek jó a szeme azt is el tudja olvasni, mennyi a gyümölcs benne. A 30 % már prémium kategória. Visszatérve a káposztára, lehet, hogy tavasszal mégiscsak kell, vegyek egy kevéske káposzta magot Ha még van nagymama káposztája és nem csupán a marketing miatt került a zacskóra.



MÁTÉ-TÓTH ANDRÁS

## PARALLAX

### Katolikus

Egyszerű is, meg nem is arra a kérdésre válaszolni, ki a katolikus. Márpedig egyre többen teszik fel e kérdést, egyházon kívül és belül egyaránt.

A XVI. századi hitviták tüzeiben katolikus volt – kívülről tekintve – az, aki a nem megújult hitet vallotta, és aki nem csatlakozott a reformátorok vallásához, közösségeihez. Belülről nézve pedig az, aki megmaradt hűségben az egyház tanításához, püspökeihez és papjaihoz és nem utolsósorban Rómához. Pázmány Péter, aki katolizált, majd jezsuita lett, így fogalmazza meg a Szentírás és a tanítóhivatal harmóniájának katolikus tanítását: „Tehát amely dolgokat az eklézsia kihoz a Szentírásból, nem lehet azokban hamisság.” Az idézet abból a szövegből származik, melyet egy főember írt, megokolván, hogy miért tért vissza a katolikus egyházba, az eredeti szöveg szavával: „Szent Péter hajójába; a római eklézsiának kebelébe.”

Mára elmúlt az a természetesség, amellyel az ember ráhagyatkozhatott az üdvösség intézményének, az egyháznak a tanításaira, szentségeire és intézményeire: alázatos bizonyossággal utazhatott Szent Péter hajójában. A modern kultúrában a vallás választás dolga lett, annak számára is, aki beleszületett valamely vallásba, s annak is, aki nem. Ilyen körülmények között elmosódik a határ a kívül és a belül között, mert akár itt, akár ott van az ember, a vallása, vallási közössége mellett vagy éppen ellen döntést kell hoznia. A maradás is döntés – akár a házasságban vagy a hazában. A magától értetődő katolikuságot leváltotta a megérvelt katolikuság. Ma már ez így természetes. Nagy hiba lenne számon kérni a katolikusoktól, ha érveket igényelnek, ha katolikuságuk tartalmi nem magától értetődők számukra.

Babits maga módján írt erről Esztétikai katolicizmus című rövid írásában. Amit a költő magára nézve megfogalmazott, azt érvényesnek láthatjuk és vallhatjuk, ha felmerül a kérdés, ki a katolikus, az egyházon kívülről vagy éppen belülről. „A katolicizmus énelöttem az, aminek neve mondja: maga az általános vallás, mindenütt és minden időkre érvényes; az egyetlen, mely